

Iată-l pe scorpionul **CIUP** –
respingător, dizgrațios la trup!

Păzea! Nu-i fieră **REA** în stoc
Ca crocodilul **CROCKY-WOCK**.

Ca să nu mai vorbim de Roy,
URÂT și gras ca un butoi,
Necopt, netot, needucat
Și, ce-i mai **RĂU**, un răsfățat.

ATENȚIE! Această carte rea și nostrimă
la vers plină-i de monștri –
care de care mai **PERVERS**.

ROALD DAHL a fost spion, încercat pilot de vânătoare, expert în istoria ciocolatei și inventator de aparatură medicală. Este autorul foarte multor povești fermecătoare, printre care *Charlie și Fabrica de Ciocolată*, *Matilda* și *MUP*.
RĂMÂNE POVESTITORUL NUMĂRUL UNU AL OMENIRII.

QUENTIN BLAKE a ilustrat peste trei sute de cărți și a fost ilustratorul preferat al lui Roald Dahl. În 1980 a câștigat prestigioasa medalie Kate Greenaway. În 1999 a fost primul care a primit titlul de Artist Laureat al Marii Britanii în domeniul literaturii pentru copii, iar în 2013 a fost înnobilat pentru servicii aduse ilustrației de carte.

ROALD DAHL

Lighioane spurcate

Ilustrații de Quentin Blake

Traducere din engleză de Florin Bican

ARTHUR

În loc de prefată

Adaptare de Florin Bican după poezia „Mike Teavee“
din *Charlie și Fabrica de Ciocolată*

Din toate sfaturile care,
Când ai copii, ţi-s necesare,
Primează sfatul următor:
Să nu-i laşi la televizor.
Mai bine să n-ai instalat
Aşa tembel de aparat,
Fiindcă aproape-n orice casă
Îl prinde pe copii în plasă –
Se uită cu priviri zgâite
De le ies ochii din orbite
(Odată, am putut vedea
Vreo doispe ochi pe-o dușumea).

Se uită la ecran ca-n poză
Și intră-n starea de hipnoză,
Se uită până când se-mbată
Cu acea peltea televizată –
I-mpiedică, ce-i drept, să sară,
Pe zvăpăiați, pe geam afară,
I-mpiedică să se omoare
În timp ce tu faci de mâncare,
Sau te ocupi de alte trebi.
Dar te-ai oprit să te întrebi
Ce efect are-asupra lor
Acumplit televizor?
LE OFILEȘTE JUDECATA!
ȘI FANTEZIA LE-O DĂ GATA!
LE-ASTUPĂ MINTEA, LE-O-MBÂCSEȘTE,
DE-AJUNG COPIII SĂ DETESTE
TOT CE E CARTE, BASM, POVESTE!
DA, CREIERUL LI SE BRÂNZEȘTE!
COPILUL TĂU NU MAI GÂNDEȘTE
ȘI NU-NȚELEGE! DOAR PRIVEȘTE!
„Ei, lasă“, îmi vei spune, „lasă...
Fără televizor în casă
S-ar plăcisi cumplit cei mici.

Ce-au de făcut? Poți să-mi explici?“
Am să-ți răspund prinț-o-ntrebare:
Cu ce se ocupau ei, oare,
Cât timp monstruosul aparat
Nici nu fusese inventat?
Cum? Ați uitat? Chiar nu mai știți?
Vă spun eu, rar, ca la tâmpă:
CI-TEAU... CI-TEAU... CI-TEAU... CI-TEAU!
Citeau și nu se săturau,
Pentru că cea mai mare parte
Din timp și-o petreceau c-o carte.
În camera copiilor,
Cărți – și pe raft și pe covor –
Își așteptau un cititor.
Tot cărți erau și-n dormitor,
Cărți minunate, cu povești –
Puteai în ele să citești
De zâne, feti frumoși și zmei,
De hoți, comori și tot ce vrei,
Pirați cu pantaloni bufanți,
Regi și regine, elefanți
Și canibali ce-ntr-un cazan
Amestecau cu un ciolan.

(Cum scrie-n cartea *Peter Pan* –
Ah, ce aromă-mbătătoare...
Mai știți pe cine fierb ei, oare?)
Pentru copilul cel mai mic,
Era povestea cu Arik,
Și cea cu cățelușul Zdreanță –
Da! Cel cu ochii de faianță –
Povești din care ei să vadă
De ce nu are ursul coadă,
Povești și basme câte vrei:
Povești ca *Pupăza din tei*,
Sau *Cartea cu Apolodor*,
Care cânta „Mi-e dor, mi-e dor“,
La circ, în Târgul Moșilor,
Și cel mai mare Gulliver,
Care crescuse pân’ la cer,
Sau cărțile cu Cireșari,
Pentru copii ceva mai mari...
Ah, ce mai cărți erau odată –
Citeau copiii ziua toată!
De aceea fac apel la voi:
Duceți TV-ul la gunoi
Și instalați în locul lui

Rafturi pe care poți să pui,
Pe rând, volum după volum.
Să nu vă pese nicidecum
Dacă copiii urlă, dacă
Ei fac urât și vă atacă.
Să nu vă fie frică vouă –
Ei, într-o săptămână, două,
Găsesc o jucărie nouă,
Căci se vor plăcisi de moarte...
Vor pune-atunci mâna pe-o carte
Și vor începe să citească.
O bucurie îngerească
Îi va cuprinde pe copii –
Cu cartea se vor contopi,
Mirându-se ce-au văzut, oare,
La hâdele televizoare,
Cum s-a făcut de s-au lăsat
Prostiții de-un jalnic aparat,
Dezgustător și deșuchiat?
Și-or să vă mulțumească toți –
Copii, nepoate și nepoți –
Că pân' la urmă i-ați salvat
De *mon-stru-o-sul aparat*....